

A nosa vida...en positivo? IV

Vulnerabilidade social en adolescentes

ACTIVIDADES CURSO 2016-2017

3 de ABRIL DE 2017
De 10 a 11.30 h

No salón de actos da EGAP

“DEPORTE E SUPERACIÓN PERSOAL”
Coloquio con Marcelo Lusardi

Dirixida ao alumnado de 1º de ESO do IES Antonio Fraguas e de 6º de Primaria do CEIP de Fontiñas e do Colexio Plurilingüe Monte dos Postes.

ÍNDICE

• FUNDAMENTACIÓN.....	3
• POBOACIÓN DESTINATARA.....	5
• OBXECTIVOS.....	5
• METODOLOXÍA E ACTIVIDADES.....	6
• RECURSOS.....	7
• AVALIACIÓN.....	8
• ANEXOS.....	9

TÍTULO

A nosa vida en positivo? “Vulnerabilidade social en adolescentes”. IV edición.

FUNDAMENTACIÓN

Nos últimos anos o barrio das Fontiñas caracterizouse polo inicio dun percorrido dentro da dinamización en rede comunitaria, a través do seu Plan de Desenvolvemento Comunitario. O mesmo, naceu coa finalidade de incrementar o benestar de todos os colectivos que residen nesta zona, promovendo a súa inclusión social e a participación activa dentro da súa comunidade. Neste senso, teñen e tiveron cabida varios programas e proxectos que seguen este fío conductor da mellora social. Nesta ocasión, esta 4ª edición do Proxecto A Nosa Vida en Positivo, delimitase o marco de actuación en materia de Deporte, Diversidade e Saúde. Este nace para dar resposta ás inxerencias, vinculadas ó deporte e saúde, dos/as menores participantes en edicións anteriores. Desta forma, articúlanse propostas para a mocidade ligada á sensibilización e transmisión de valores a través dunha figura do mundo do deporte .

A fundamentación deste proxecto, radica principalmente nun enfoque preventivo e enmarcaríase nas seguintes liñas de intervención:

- **Liña nº 6 do III Diagnóstico Comunitario**: Deseño e implementación de proxectos de prevención de condutas asociais.
- **Liña nº 11 do III Diagnóstico Comunitario**: Actividades de convivencia comunitaria.

Sería un proxecto que se fundamenta tanto en aspectos vinculados á prevención primaria como secundaria.

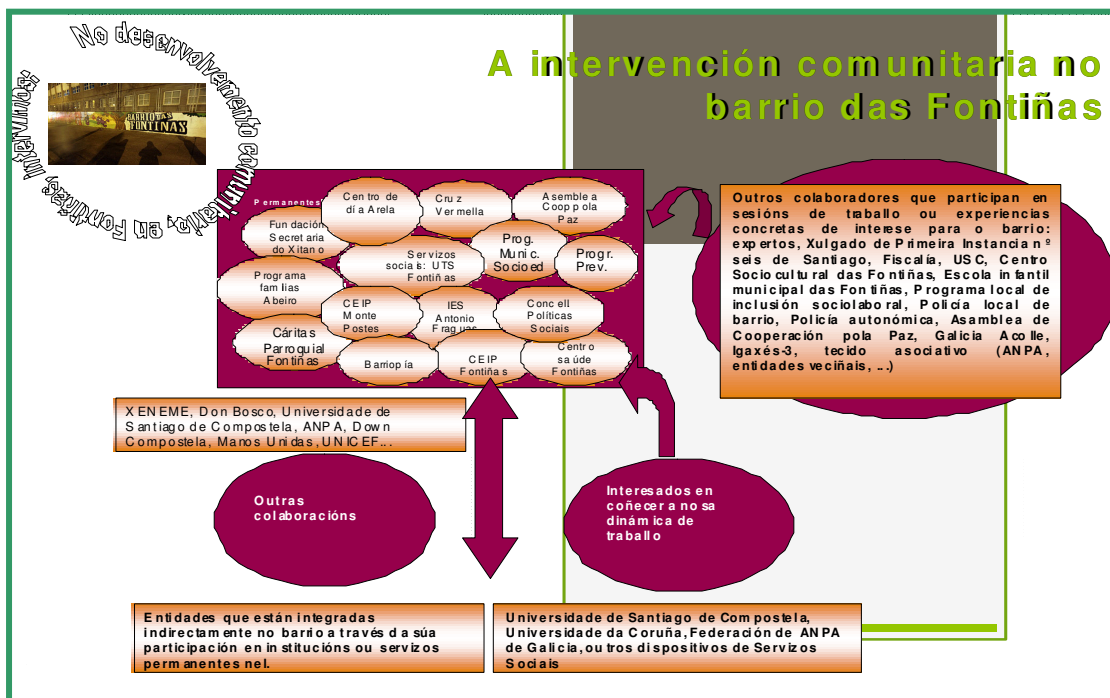

No primeiro dos casos (prevención primaria) as accións formativas que se levan a cabo teñen como obxecto a prevención da aparición de condutas antisociais en poboación que aínda non presenta esta problemática; serían actividades dirixidas a adolescentes, en xeral, que pretenden asegurar o seu normal desenvolvemento.

No segundo (prevención secundaria), diríxese a adolescentes que amosan algún signo de condutas disruptivas e preténdese minguar factores de risco.

Aínda que se promovan principalmente actuacións vinculadas ás liñas de traballo anteriores, os obxetivos principais diríxense á totalidade da poboación, tratando de favorecer a integración social de todas as persoas. A actuación comunitaria é unha estratexia metodolóxica que busca comprometer e coordinar a todos os colectivos que forman a comunidade e que, entre todos, se poidan realizar aportacións para a incremento do benestar social.

Gráfica nº 4: **A intervención comunitaria no barrio de Fontiñas.**

Fonte: UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios) e Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas, marzo 2016 (actualización)

En consecuencia, impleméntase un traballo integral a nivel comunitario, baseado na intervención conxunta, en rede, respectando as características de cada servizo, pero buscando ao mesmo tempo as sinerxias e os puntos de encontro que permitan buscar obxectivos comúns e compartir estratexias de traballo:

Fonte: III Diagnóstico Comunitario. UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios), xullo 2015.

Polo tanto, nesta nova edición de “A nosa vida... en positivo?” trataremos de conxugar por unha banda, as peticións dos participantes en edicións anteriores, trasladadas nas diferentes avaliacións dos proxectos comunitarios previos, que demandan a continuidade destas accións, e por outra banda, as reflexións dos profesionais desta rede que vemos a importancia de

incorporar outros aspectos. A forma habitual de traballar a partir de modelos de avaliación participativa, permítenos coñecer opinións, intereses e inquedanzas dos participantes. Tratar de darlles unha resposta, con novas edicións de proxectos comunitarios é intervir con rigor e tecnicamente.

Fins da intervención comunitaria:

Fonte: UTS Fontiñas – Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela, 2015

Nesta edición da Nosa vida en positivo prevé a realización das seguintes accións formativas:

1. A primeira actividade é unha charla informativa a cargo da maxistrada do Xulgado de Instrución nº 1 de Santiago, Dª Ana López-Suevos e a psiquiatra do CHUS, Dª Cecilia Blanco, sobre Problemática socio-sanitaria e xudicial derivada do consumo de estupefacientes. Dirixida a alumnado de 3º de ESO e a persoal técnico das diferentes entidades da rede do Barrio de Fontiñas

2. A segunda actividade está vinculada especificamente co mundo do deporte e a discapacidade funcional, onde valores de superación e esforzo son a premisa fundamental. Contarase coa presenza dunha figura relevante do mundo do deporte, como referente de superación e esforzo. Esta actividade recupera o formato de convivencial entre os centros educativos do barrios, dirixida ao alumnado de sexto de primaria dos CEIP Monte dos Postes e CEIP Fontiñas e 1º da ESO do IES Antonio Fraguas.

A través da práctica físico-deportiva, o ser humano desenvólvese de forma global, non so de xeito físico, senón tamén á nivel intelectual, cognitivo e emocional. Consolidando unha serie de valores e actitudes ligadas ao respecto, á colaboración, á convivencia e axuda mútua. A práctica deportiva é unha vía a seguir para a supresión de barreiras, tanto físicas como persoais, e que actúa coma unha fonte de superación persoal, mais alá das características ou situacións propias, espérase desta experiencia que sexa un espello no que se reflexen actitudes ligadas á superación e ao esforzo, así como tamén á consecución de logros.

Intentarase abordar estas temáticas desde o bo uso do lecer e dos tempos compartidos, transformando o tempo libre nun espazo de aprendizaxe conxunta e de punto de encontro entre os/as adolescentes residentes na comunidade. Deste xeito, coa finalidade de que actúe como imaxe destas potencialidades inherentes ó deporte, preténdese contar coa colaboración de Marcelo Lusardi. Este último por ser un vivo exemplo de inclusión plena e activa na sociedade dunha persoa con diversidade funcional, factor que non provocou o abandono da súa paixón polo deporte e o feito de que sexa unha skeiter recoñecido.

O feito de elixir a esta figura é acadar o obxectivo principal de concienciar e sensibilizar ó abeiro destes valores a un sector de idade especialmente vulnerable: os/as adolescentes.

POBOACIÓN DESTINATARIA

A actividade estará destinada ó alumnado de 6º de educación primaria e 1º da ESO, é dicir, cunha idade de 11 a 13 anos. Aproximadamente contarase coa participación de 200 persoas.

OBXECTIVOS

- **Xeral:**
 - Sensibilizar á poboación adolescente sobre valores e actitudes positivas para o seu óptimo desenvolvemento vital.
- **Específicos:**
 - Aprender a exercer os dereitos de forma responsable, respectando sempre o que está “ao teu carón”.
 - Poñer de manifesto as consecuencias, dende un punto de vista legal e práctico, de determinadas condutas.
 - Contribuír á sensibilización dos colectivo escolar de cara a normalizar situacións de diversidade e favorecer situacións de inclusión neste eido.
 - Crear referentes positivos que contribúan ao desenvolvemento deste grupo de idade.
 - Reforzar “espazos de encontro” nos que estean presentes os valores de autonomía, igualdade e solidariedade social.
 - Amosar os beneficios e potencialidade que xorden da práctica deportiva; tanto a nivel persoal como comunitario.
 - Fomentar hábitos e estilos de vida e ocio saudables.
 - Cultivar os valores de solidariedade, superación persoal e colaboración que desprende a práctica dun deporte.
 - Promover a superación de prexuízos e estereotipos cara as persoas con diversidade funcional mediante a empatía e o respecto.
 - Promover espazos de convivencia entre menores pertencentes ao colectivo “infantil” e os pertencentes xa a “adolescencia” , procedentes

dos tres centros educativos de Primaria e Secundaria existentes no barrio de Fontiñas: CEIP Fontiñas, CEIP Monte dos Postes e IES Antonio Fraguas.

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES

Como apuntábamos arriba, a nosa actividade centrárase nun coloquio interactivo que versa sobre os valores deportivos e os hábitos saudables, coa finalidade de traballar con eles dun xeito educativo dinámico e aberto, aspectos inherentes a situacións de vulnerabilidade ou de risco social, conxugados con reflexións técnicas e aplicacións prácticas.

Para esta actividade contarase coa colaboración dunha figura no mundo do deporte como é Marcelo Lusardi. Coa finalidade de espertar a motivación e interese do alumnado e así conseguir o propósito de sensibilización e concienciación, facendo alusión á importancia do deporte inclusivo e da visibilización das experiencias que teñen lugar dentro deste marco avogando pola igualdade de oportunidades para conseguir a repercusión social que se merecen estes profesionais que son o vivo exemplo da superación persoal. Tentando formar cidadáns e cidadás comprometidas/os socialmente e afastados de comportamentos de risco. Todo isto coa permanente presenza de distintos valores: igualdade de oportunidades, confianza mutua, compromiso social, respecto ás persoas e aos dereitos das mesma e fomento da cohesión social, superación, respecto e esforzo. Ademais, de aportar unha transmisión de aspectos vinculados ao ocio e ao lecer activo e saudable, que terá repercusións positivas tanto no desenvolvemento individual coma grupal destas novas xeracións cidadás.

O coloquio terá unha duración aproximada de 90 minutos, que serán repartidos en dous formatos: visualización dun vídeo e exposición por parte do deportista e o conseguinte espazo aberto para a interacción e realización de cuestións da man dos/as participantes.

A actividade planifícase para a data:

- 3 de abril de 10:00 a 11:30 horas no salón de actos da EGAP.

RECURSOS

- **Infraestructurais:** Sala onde se levará a cabo a sesión. O salón de actos da EGAP, (200 participantes)
- **Humanos:** o deportista Marcelo Lusardi e as persoas coordinadoras da actividade, entre elas o CEIP Fontiñas, o IES Antonio Fraguas e as representantes dos Servizos Sociais Comunitarios do barrio das Fontiñas.
- **Económicos:** cantidade para a profesional polo servizo prestado, a mesma aínda esta por determinar.

AVALIACIÓN

O proceso avaliativo terá lugar desde o inicio da actividade ata o fin da mesma. Deste xeito procurarase coñecer de xeito real a efectividade do proxecto así como tamén o grao de satisfacción acadado, tanto por parte das persoas participantes, como dos/as coordinadores/as da actividade.

Consideramos que o feedback é fundamental dentro da planificación de proxectos sociais, xa que axuda a aprender dos erros, a reflexionar sobre o camiño seguido e as metas que se esperan acadar, mudando e aprendendo.

O proceso avaliativo terá lugar mediante un coloquio finalizada a actividade, así como tamén mediante un pequeno cuestionario á realizar de xeito individual por parte de cada participante (ANEXO I).

CONCELLERÍA
POLÍTICAS SOCIAIS,
DIVERSIDADES E SAÚDE

Ademais disto, os/as encargados/as da actividade realizarán unha observación activa. Deste xeito, preténdese empregar a avaliación coma un medio que axude a optimizar o rendemento deste proxecto de acción.

ANEXOS

- ANEXO I: Ficha de avaliación.

Puntuaranse as seguintes cuestións, de tal xeito que o número 1 sexa “totalmente en desacordo”, mentres que o 5 “totalmente de acordo”

ÍTEMS	PUNTUACIÓN
A sesión foi entretida.	1 2 3 4
Tratáronse temas útiles para o meu día a día.	1 2 3 4
Gustárame saber máis sobre este tema.	1 2 3 4
A exposición dos contidos foi clara.	1 2 3 4
A actividade axudoume a reflexionar sobre os meus hábitos e/ou actitudes.	1 2 3 4
Algo que me gustaría mellorar:	

Documento elaborado por:

- ✚ Eva María González Santiago, traballadora social da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✚ María Jesús Viqueira Pérez, traballadora social da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✚ Beatriz Sixto Solar, traballadora social da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✚ Margarita Vázquez Teo, educadora social do Programa municipal Socioeducativo (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✚ Dolores Sanz Lobo, orientadora do Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas.

Coa colaboración das restantes entidades sociais, sanitaria e educativas do Barrio de Fontiñas.